

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

Yttrande över En ytterligare förlängning av anståndstiden för att möjliggöra avbetalning av tillfälliga anstånd

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Den remitterade promemorian innehåller förslag till ändring i lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall.

Det föreslås bland annat att Skatteverket efter ansökan får förlänga anståndstiden med som längst 15 månader efter att den tidigare maximala anståndstiden har upphört. En sådan förlängning förutsätter dock att Skatteverket samtidigt beviljar en avbetalningsplan, enligt vilken anståndsbeloppet ska vara avbetalat senast den förfallodag som infaller närmast efter det att denna ytterligare förlängda anståndstid upphör.

Det föreslås att förlängning av anståndstiden ska beviljas om inte särskilda skäl talar emot det.

Det föreslås att Skatteverket helt eller delvis får återkalla ett anstånd om ett underskott på skattekontot har lämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning efter att en sådan förlängd anståndstid har beslutats.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 7 mars 2022.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

I konsekvensutredningen anges att möjligheten att få anstånd med inbetalning av skatter och avgifter infördes för att dämpa tillfälliga likviditetsproblem i företag som i grunden är sunda och livskraftiga. Anstånd med inbetalning av skatter och avgifter bedöms vara ett effektivt sätt att lindra de ekonomiska konsekvenserna av pandemin och de åtgärder som satts in för att minska smittspridningen.

Syftet med det nu remitterade förslaget till förlängning av anståndstiden är att underlätta för

företag vars ekonomiska situation ännu inte är sådan att de beviljade skattekrediterna omedelbart kan betalas. Tiden för förlängningen bedöms vara väl avvägd utifrån företagens behov av likviditetsstöd under återhämtningen efter pandemin och den ytterligare kreditrisk som den utökade kredittiden medför för staten.

Regelrådet finner att beskrivningen av bakgrund och syfte med förslaget är godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Förslagsställaren bedömer att det inte finns någon alternativ lösning som uppfyller företagens behov inom samma offentligfinansiella ramar. Om förslaget inte kommer till stånd kan belastningen på företagens likviditet bli så stor att annars sunda och livskraftiga företag inte får möjligheten att återgå till normal verksamhet.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Med anledning av förslagets karaktär kan den relativt kortfattade beskrivningen av alternativa lösningar godtas.

Regelrådet finner att beskrivningen av alternativa lösningar, liksom effekter av om någon reglering inte kommer till stånd, är godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I konsekvensutredningen anges att förslaget bedöms vara förenligt med EU-rätten.

Regelrådet har inte funnit några skäl till att ifrågasätta förslagsställarens bedömning och finner att beskrivningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

I promemorian anges att ett stort antal anstånd väntas upphöra under våren 2022, med början i månadskiftet mars–april 2022. Ett tidigt ikraftträdande av de nu föreslagna ändringarna anges vara viktigt bland annat för att företag ska ges möjlighet att i tid ansöka om ytterligare förlängning av anståndstiden och avbetalningsplan, samt för att Skatteverket ska ges tillräcklig tid att hantera ansökningarna. Det föreslås därför att lagen ska träda i kraft den 7 mars 2022. Ändringarna bedöms inte vara av sådant slag att några övergångsbestämmelser behövs.

Förslagsställaren bedömer att det inte finns något behov av särskilda informationsinsatser förutom Skatteverkets information om möjligheten att förlänga anståndstiden ytterligare och att beviljas en avbetalningsplan. Det anges vara av vikt att företag får information om möjligheten i tid för att kunna planera sin verksamhet.

Regelrådet finner att beskrivningen av om särskild hänsyn behöver tas till tidpunkt för ikraftträdande, liksom behov av speciella informationsinsatser, är godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen anges att enligt uppgifter från Skatteverket hade den 23 augusti 2021 totalt cirka 51 000 företag beviljats anstånd. Av dessa hade vid samma tidpunkt cirka

29 000 företag fortfarande ett utestående anstånd. Förslagsställaren har en beskrivning med ett antagande att det utestående anståndsbeloppet utifrån Skatteverkets statistik motsvarar en anståndstid om elva månader och att avbetalningstakten motsvarar 50 procent per år. Antalsstatistiken tyder på att förändringen av antalet företag följer förändringen av anståndsbeloppet, det vill säga att avbetalningarna är jämnt fördelade bland företagen med avseende på anståndsbeloppets storlek. Det anges att cirka 22 000 företag har återbetalat sina anstånd ($51\ 000 - 29\ 000 = 22\ 000$), vilket motsvarar 43 procent under en elvamånadersperiod. Omräknat till tolv månader motsvarar detta 47 procent ($43 \times 12 / 11 = 47$), vilket mot bakgrund av osäkerheten kan avrundas till 50 procent. Med antagandet att avbetalningstakten även framöver är jämnt fördelad mellan företagen med avseende på anståndsbeloppets storlek kan antalet företag som begär ytterligare förlängning av anståndstiden uppskattas till ca 13 000 ($51\ 000 \times 0,5 \times 0,5 = 12\ 750$).

Vidare anges att de flesta företag som har beviljats anstånd finns inom handel, restaurang och hotell samt inom byggbranschen. Av alla företag som har beviljats anstånd finns 17 procent inom handel, 14 procent har en restaurang- eller hotellverksamhet och 11 procent finns inom byggbranschen. Cirka 95 procent av alla företag som har beviljats anstånd tillhör kategorierna mikroföretag eller små företag. Resterande 5 procent är medelstora eller stora företag. Av det samlade anståndsbeloppet har 38 procent beviljats mikroföretag eller små företag. Resterande 62 procent har beviljats medelstora eller stora företag.

Regelrådet finner att beskrivningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch är godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

Det anges att för att beviljas förlängning av anståndstiden måste en ansökan lämnas till Skatteverket. Mängden information som behöver lämnas i ansökan bedöms vara begränsad, bland annat mot bakgrund av att Skatteverket sedan tidigare har relevant information genom den eller de ansökningar om anstånd som har lämnats. Tidsåtgången för att samla in nödvändig information, sammanställa och överföra den bedöms endast undantagsvis överstiga 30 minuter. Bedömningen är att tiden för de allra flesta företag bör uppgå till mellan 10 minuter och 30 minuter, och att den genomsnittliga tiden inte bör överstiga 20 minuter. Med antagandena att den genomsnittliga tidsåtgången uppgår till 20 minuter och att ansökan sammanställs och lämnas av en kvalificerad ekonom eller jurist kan den genomsnittliga kostnaden för att ansöka om förlängning av anstånd beräknas enligt följande. Enligt SCB:s lönestatistik för yrkesgrupper (SSYK) uppgick den genomsnittliga månadslönen för revisorer och personer med liknande arbetsuppgifter till 43 900 kronor år 2020. Förslagsställaren har en uträkning¹ och anger att den genomsnittliga månadslönen ska multipliceras med schablonvärdet 1,84 som inkluderar semesterersättning, arbetsgivaravgifter och olika indirekta kostnader. Om antalet timmar under en månad uppgår till 160 resulterar detta i en genomsnittlig kostnad om cirka 170 kronor per företag ($43\ 900 / 160 \times 20 / 60 \times 1,84 = 168$).

¹ Förslagsställarens hänvisning: Tillväxtverket, Ekonomiska effekter av nya regler – Så beräknar du företagens kostnader.

Som nämnts ovan uppskattas det att 13 000 företag kommer ansöka om förlängning av anståndstiden. Det anges innebära att den totala administrativa kostnaden kan uppskattas till ca 2,2 miljoner kronor (13 000 x 170 = 2 210 000).

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets effekter på företagens administrativa kostnader är godtagbar.

Andra kostnader och verksamhet

Det framgår av konsekvensutredningen att förslaget innebär en förskjutning av skatteinbetalningen och att företagen behöver betala kostnadsränta² samt en anståndsavgift³ för anstånden, vilket inte är en ny reglering i och med det nu remitterade förslaget.

Vidare anges att genom förslaget ökar flexibiliteten för företag som i grunden är livskraftiga och som inom en överskådlig tid har en möjlighet att återgå till en situation där verksamheten genererar ett långsiktigt stabilt kassaflöde. Det anges att det även finns andra företag än de som beviljas avbetalning av anståndsbelopp som kan gynnas, genom att flexibiliteten minskar risken för likviditetsproblem hos kunder och leverantörer.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på företagens andra kostnader, liksom verksamhet, är godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Regelrådet har inte kunnat utläsa en beskrivning av förslagets påverkan på konkurrensförhållanden för berörda företag, vilket vanligen är en brist i redovisningen. Om förslagsställaren inte har kunnat se någon sådan påverkan hade det kunnat angetts och motiverats relativt kortfattat. Informationen kan dock inte utelämnas.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets effekter på företagens konkurrensförhållanden är bristfällig.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Regelrådet har inte kunnat utläsa en beskrivning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden i promemorian. Regelrådet har heller inte för egen del kunnat se en sådan påverkan. En utelämnad beskrivning kan därför godtas i detta ärende.

Regelrådet finner att en utelämnad beskrivning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden i detta ärende är godtagbar.

² Kostnadsräntan beräknas, enligt 65 kap. 4 § skatteförfarandelagen (2011:1244), om inte annat föreskrivs efter en räntesats som motsvarar basräntan. Basräntan räknas fram på det sätt som framgår i 65 kap. 3 § skatteförfarandelagen, men får beräknas till lägst 1,25 procent.

³ Enligt 5 § lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall, tas anståndsavgift ut med 0,1 procent på beviljat anståndsbelopp per kalendermånad från och med månaden efter att anstånd beviljats till och med den månad då anståndsbeloppet ska betalas.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Som framgår ovan har förslagsställaren identifierat små företag i den berörda företagspopulationen. I konsekvensutredningen anges att särskilda hänsyn till mindre företag vid reglernas utformning inte bedöms vara nödvändig. Mindre företag bedöms inte ha sämre förutsättningar att hantera ansökningsförfarandet än större företag och i övrigt anges regelverket vara helt neutralt med avseende på företagens storlek.

Regelrådet vill framföra följande i denna del. Regelrådet ifrågasätter visserligen inte förslagsställarens bedömning gällande små företag i detta avseende, men vill ändå framföra att administrativa ansökningsförfaranden typiskt sett är mer utmanande för mindre företag än för större, som vanligen har bättre möjligheter och resurser till sådant. Vidare kan ett regelverk te sig helt neutralt med avseende på företagens storlek, men kan ändå få en negativ påverkan på små företag i förhållande till större företag, exempelvis genom regelverkets utformning eller genom tillämpningen av regelverket. Det är därför viktigt att förslagsställare reflekterar över detta i samband med framtagande av förslag till nya och ändrade regler. Med det sagt, kan förslagsställarens beskrivning godtas i detta ärende.

Regelrådet finner att beskrivningen av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning är godtagbar.

Sammantagen bedömning

Som framgår ovan har de flesta delar i konsekvensutredningen beskrivits på ett godtagbart sätt. De brister som Regelrådet har identifierat i konsekvensutredningen påverkar, med anledning av detta ärendes karaktär, inte den sammantagna bedömningen.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 29 september 2021.

I beslutet deltog Claes Norberg, ordförande, Cecilia Gunne, Hans Peter Larsson och Lennart Renbjer.

Ärendet föredrogs av Katarina Garinder Eklöv.

Claes Norberg
Ordförande

Katarina Garinder Eklöv
Föredragande